

Nr 3.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Genom en den 30 december 1953 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 22, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Härigenom förordnas, att lagen den 21 mars 1952 med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, vilken enligt lag den 13 mars 1953 (nr 78) gäller till och med den 30 juni 1954, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1955.

På förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 22) antog 1952 års riksdag (första lagutskottets utl. nr 6, riksdagens skrivelse nr 60) en lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål. Lagen, som utfärdades den 21 mars 1952, ger vidgade möjligheter att utnyttja tvångsmedel vid förundersökning angående spioneri, sabotage och vissa andra brott mot rikets säkerhet. Den är utformad såsom tilläggs- och undantagsbestämmelser till rättegångsbalken, vars regler är tillämpliga i den mån särbestämmelser ej meddelats. Innebörden av lagen är i huvudsak, att möjligheter givits till en viss förlängning av anhållningstiden samt att på vissa punkter en komplettering gjorts av bestämmelserna i 27 kap. rättegångsbalken om beslag och telefonavlyssning. Beslut om förlängning av anhållningstiden meddelas av justitiekanslern. I övrigt är tillämpningen av de särskilda tvångsmedelsbestämmelserna underkastad domstols kontroll.

Lagen är tidsbegränsad. Dess giltighetstid utgick ursprungligen den 30 juni 1953. Genom lag den 13 mars 1953 har giltighetstiden förlängts till och med den 30 juni 1954.

Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, har vid lagrådsremissen anfört följande:

Vid framläggande av förslaget till 1953 års riksdag om förlängning av giltighetstiden för förevarande lagstiftning framhöll jag, att den spänning i det utrikespolitiska läget, som föranlett lagstiftningen, då alltjämt föreläge. Någon avgörande ändring i detta avseende har ej inträtt sedan dess. Under sådana förhållanden torde lagens giltighetstid böra ytterligare förlängas, lämpligen på ett år. Något behov av att i samband härmed vidtaga ändringar i lagen synes icke föreligga. Jag föreslår därför att lagen oförändrad får gälla till och med den 30 juni 1955.

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Såsom framgår av vad ovan upptagits föreslås i propositionen, att lagen den 21 mars 1952 med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, vilken efter förlängning gäller till och med den 30 juni 1954, skall erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1955. Då nu ifrågasvarande undantagslagstiftning alltjämt torde vara erforderlig, tillstyrker utskottet, att lagen förlänges i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 22, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 4 februari 1954.

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER.

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Branting, Lindblom, Lodenius, Björnberg, fru Gärde Widemar, herr Lindgren och fru Wallentheim;

från andra kammaren: herrar Rylander, Lindberg, Landgren, Gezelius, Gustafsson i Borås, Johansson i Norrfors och Hedqvist.
